

PÓST- OG FJARSKIPTASTOFNUN

Ákvörðun nr. 31/2014 um lokun póstafréiðslu í Sandgerði (póstnúmer 245)

I.

Erindið

Póst- og fjarskiptastofnun (hér eftir PFS) barst erindi, dags. 16. október 2014, frá Íslandspósti hf. (hér eftir ÍSP) um lokun póstafréiðslu í Sandgerði (póstnúmer 245).

Í erindinu kemur fram að ÍSP hafi starfrækt póstafréiðslu í samstarfi við Landsbankann síðastliðin ár. Nú hafi Landsbankinn ákveðið að loka starfstöð sinni og hafi lokunin komið til framkvæmda 10. október sl. og ÍSP hafi samið um að fá að vera í húsnæði Landsbankans fram að áramótum með afgangi meðan unnið er að lausn málsins.

Eftir að hafa skoðað málið rækilega telur ÍSP að ekki séu viðskiptalegar forsendur fyrir því að starfrækja þar póstafréiðslu áfram og óskar eftir að hætta rekstri og bjóða þess í stað upp á þjónustu póstbíls. Sandgerði er einungis um 9 kílómetra frá Reykjanesbæ og mjög stutt sé að þjónusta bæjarbúa þaðan.

Þær upplýsingar sem fylgdu með erindi Íslandspósts, sbr. 2. mgr. 5. gr. reglna nr. 504/2003, voru eftirfarandi:

- 1) „Skv. skráin Íslandspósts eru 564 heimili og 14 fyrirtæki í Sandgerði. Skráðir íbúar eru 1571 skv. Hagstofu.
- 2) Póstafréiðslan þjónar fyrst og fremst íbúum í Sandgerði.
- 3) Dreifing verður í höndum póstbíls/bílstjóra. Allar sendingar munu fara frá pósthúsinu í Keflavík. Þessi aðili heimsækir öll heimili og fyrirtæki og verður hægt að póstleggja hjá honum. Einnig verður hægt að panta þjónustu/viðkomu í síma á viðverutíma starfsmanns.
- 4) Samgöngur við svæðið eru greiðar. 9 km vegalengd er á milli Sandgerðis og Keflavíkur.
- 5) Samkvæmt tölum úr pósttölvu frá jan.2013 til okt. 2014 þá er meðalfjöldi skráðra afgangslina um 20 á dag (90% afhendingar / 10% póstlagningar). Auðvelt er að sinna svona

fáum afgreiðslum með pósthól enda mikil samlegð í dreifingu á bréfum og skráðum sendingum.

6) Í stað afgreiðslu munu íbúar fá þjónustu með heimakstri 5 sinnum í viku, sambærilegri og er í sveitum og minni bæjarfélögum. Póstkassi verður í Garðinum og leitað verður leiða til að fá aðila til að selja frímerki á staðnum. Ef umsvif sendinga aukast og eða afhendingarhlutfall verður slakt þá er mjög auðvelt að auka þjónustu við íbúa með því að keyra út sendingar á kvöldin“

Þá kom einnig fram að póstur væri flokkaður í Keflavík og þaðan verði ekið yfir í Sandgerði þar sem pósthól muni dreifa og taka á móti sendingum. Vegalengd á milli Keflavíkur og Sandgerðis er 9 km. Framkvæmdarlega væri um að ræða sömu úrlausn og á 15 öðrum stöðum m.a. Flúðum, Stokkseyri, Hellisandi, Stöðvarfirði og Flateyri. Að mati ÍSP sé reynslan af slíkum breytingum góð. Íbúar fá heimkeyrslu heim með allar sendingar og geta þeir einnig póstlagt heiman frá sér eða á sínum vinnustað á vinnutíma afgreiðsluaðila. Íslandspóstur óskar eftir að fá að loka póstafréiðslunni frá og með 1. janúar 2015.

Einnig fylgdi með erindinu samanburður félagsins á nokkrum stöðum hvernig íbúar eru að nýta sér þjónustu póstsins. Af samanburðinum dró fyrirtækið þá ályktun að íbúar Sandgerðis væru að nýta sér þjónustu póstsins lítið í samanburði við aðra sambærilega staði. Óskaði fyrirtækið eftir að lítið yrði á samanburðinn sem trúnaðarmál.

II. Málsmeðferð

1.

Með bréfi PFS, dags. 20. október 2014, var erindi ÍSP sent sveitarfélaginu Sandgerðisbæ til umsagnar í samræmi við heimildarákvæði 4. mgr. 5. gr. reglna um staðsetningu afgreiðslustaða o.fl. nr. 504/2003.

Athugasemdir sveitarfélagsins bárust með bréfi, dags. 4. nóvember 2014. Í umsögninni er vísað til þess að erindið hafi verið tekið fyrir á fundi bæjarráðs Sandgerðisbæjar 29 október 2014. Afgreiðsla bæjarins var eftirfarandi:

„Bæjarráð Sandgerðisbæjar telur óeðlilegt að póstafréiðslu í sjálfstæðu sveitarfélagi með um 1.600 íbúa og mikla atvinnustarfsemi sé lokað. Slíkt hefur í för með sér skerðingu á lífskjörum íbúa og takmarkar þjónustu við atvinnustarfsemi í bæjarfélaginu. Bæjarráð telur rétt að minna á að alþjóðlegur flugvöllur er í sveitarfélaginu og mikil starfsemi sem honum tengist. Jafnframt bendir bæjarráð á að í rökstuðningi Póstsins í bréfi til Póst- og fjarskiptastofnunar dags. 16.10.2014 er vísað í fordæmi sem ekki er hægt að yfirfæra á Sandgerðisbæ. Þar er talað um breytingar á þjónustu á stöðum sem allir eiga það sameiginlegt að vera afmarkaðir byggðakjarnar eða hverfi í stærri sveitarfélögum. Slíkt á ekki við í tilfalli Sandgerðisbæjar sem er sjálfstætt sveitarfélag.

Bæjarráð hefur ekki fengið til sín samanburð sem vísað er til í lok bréfs Póstsins og mótmælir harðlega að fá ekki slík gögn sem eru lögð til grundvallar því að skerða þjónustu í okkar sveitarfélagi.“

2.

Athugasemdir sveitarfélagsins voru sendar ÍSP til umsagnar með tölvupósti, dags. 12. nóvember 2014. Umsögn fyrirtækisins barst með bréfi dags. 17. nóvember 2014. Í umsögninni kemur m.a. fram að haldinn hafi verið fundur með forsvarsmönnum sveitarfélagsins og forsendur erindisins skýrðar. Jafnframt bendir fyrirtækið á að

Keflavíkurflugvöllur hafi ávallt verið þjónað frá póstafréiðslunni í Keflavík og að ekki sé rétt það sem fram kemur í umsögn að póstafréiðslu hafi ekki verið lokað í sjálfstæðum sveitarfélögum, sbr. t.d. Garður, Flúðir og Laugarvatn.

Síðan segir:

„Sá samanburður sem vísað er í snýst um hversu mikið íbúar hlutfallslega nota pósthjónustuna. Gerður var samanburður á tíu póstafréiðslum á landinu og skoðaður var fjöldi skráðra sendinga (bréf og böggjar) yfir eitt ár. Íslandspóstur vill ekki gefa upp nákvæmar tölulegar upplýsingar en í póstlagningarhlutanum (móttökunni) var Sandgerði með lægst hlutfall póstlagðra sendinga en í áttunda sæti yfir afhentar sendingar. Niðurstaðan er sú að íbúar Sandgerðisbæjar nota póstinn einna minnst m.v. úrtakið. Líklega hefur nálægð við þjónustuaðila í Reykjanesbæ og Höfuðborgina eitthvað með það að gera.

Það er mat Íslandspósts að þó að afgangur loki þá verði áfram góð þjónusta við íbúa þó að ekki sé hún innan steyptra veggja. Reynslan sýnir að almenn ánægja er með þjónustu póstbíla, þar sem hann kemur við á öllum heimilum og fyrirtækjum. Fólk er fljótt að læra á kerfið og æði margir telja þetta vera betri þjónustu.“

III.

Forsendur og niðurstaða

1.

Almennt

Samkvæmt 1. mgr. 6. gr. laga um pósthjónustu nr. 19/2002, skal íslenska ríkið tryggja öllum landsmönnum á jafnræðisgrundvelli aðgang að ákveðnum þáttum pósthjónustu, alþjónustu, með ákveðnum gæðum og á viðráðanlegu verði. Talið er upp í 3. mgr. 6. gr. hvaða þjónustupættir skulu að lágmarki vera innifaldir í alþjónustuhugtakinu og er aðgangur að póstafréiðslu einn af þeim. Í 4. gr. laganna er hugtakið *afgreiðslustaður* skilgreint með eftirfarandi hætti:

„Afgreiðslustaður: Aðstaða, þ.m.t. póstkassar fyrir almenning á opinberum stöðum eða í húsnaði rekstrarleyfishafa, þar sem viðskiptavinir geta lagt inn póstsendingar.“

Í athugasemdum með frumvarpi til laga um pósthjónustu nr. 19/2002 er tekið fram að orðið *afgreiðslustaður* sé í frumvarpinu tekið upp „ *sem almennt heiti á þeirri aðstöðu þar sem almenningi býðst að afhenda póstsendingar. Af því leiðir að póstkassar teljast formlega til afgreiðslustaða. Þetta er mikilvægt þar eð það gerir Póst og fjarskiptastofnun kleift að setja reglur um staðsetningu póstkassa auk afgreiðslustaða í hefðbundnum skilning.“*

Eins og sjá má af ofangreindri skilgreiningu sem og umfjöllun í greinargerð með frumvarpinu er meginhlutverk afgreiðslustaða að vera móttökustaður fyrir póstsendingar. Annað veigamikið hlutverk afgreiðslustaða er að vera afhendingarstaður þegar viðskiptavinur þurfa t.d. að ná í skráðar sendingar sem ekki eru bornar beint út til viðskiptavinar s.s. böggjar ýmiskonar og ábyrgðarsendingar.

Í reglum nr. 504/2003, um staðsetningu, fyrirkomulag og öryggismál á afgreiðslustöðum fyrir pósthjónustu, sem PFS gaf út með heimild í 3. mgr. 15. gr. og 24. gr. laga um pósthjónustu, er eftirfarandi ákvæði um fjölda afgreiðslustaða Íslandspósts hf.

„Miðað skal við að núverandi fjöldi afgreiðslustaða Íslandspósts sé nægjanlegur til að veita þá þjónustu sem Íslandspósti ber að veita samkvæmt lögum. Ef Íslandspóstur hins vegar hyggst leggja niður afgreiðslustað þá skal beiðni þar að lútandi lögð fyrir Póst- og fjarskiptastofnun til samþykktar. Við mat á beiðni skal eftirfarandi lagt til grundvallar:

1. Fjöldi íbúa á því svæði sem afgreiðslustaðnum er ætlað að þjóna.
 2. Stærð þess svæðis sem afgreiðslustaðurinn þjónar.
 3. Möguleiki íbúa á að sækja þjónustu annað.
 4. Samgöngur á svæðinu.
 5. Fjöldi afgreiðslna á afgreiðslustaðnum á ári.
 6. Annað sem getur haft áhrif á möguleika íbúa á að sækja pósthjónustu sem fellur undir alþjónustu.
- Hyggist Íslandspóstur breyta rekstrarfyrirkomulagi afgreiðslustaðar, svo sem með því að ganga til samninga við þriðja aðila um rekstur afgreiðslu, þá skal beiðni þar að lútandi lögð fyrir Póst- og fjarskiptastofnun til samþykktar. Við mat á beiðni skulu sömu viðmið og í 2. mgr. lögð til grundvallar eftir því sem við á.
- Póst- og fjarskiptastofnun getur ákveðið að leita umsagnar sveitarstjórna um þau atriði sem talin eru upp í 2. mgr., á þeim stöðum þar sem fyrirhugað er að leggja niður afgreiðslu eða breyta rekstrarfyrirkomulagi.
- [...]

Eins og fram kemur í 1. mgr. 5. gr. reglnanna þá ganga þær út frá þeirri grunnforsendu að núverandi fjöldi afgreiðslustaða sé nægjanlegur til að veita þá þjónustu sem Íslandspósti ber að veita lögum samkvæmt. Ef Íslandspóstur hyggst hins vegar loka afgreiðslustað þá skal leggja slíka beiðni fyrir Póst- og fjarskiptastofnun til samþykktar, sbr. 2. mgr. Tiltekið er í 6. tölulíðum hvað Póst- og fjarskiptastofnun ber að leggja til grundvallar við mat á beiðni Íslandspósts um lokun afgreiðslustaðar. Tölulíðir 2, 3, 4 og 5 ganga út frá þeirri forsendu að skoða þurfi með tilliti til staðháttá hvort íbúarnir geti sótt þjónustu til einhvers annars afgreiðslustaðar sem Íslandspóstur rekur. Tölulíðir 1 og 5 taka til þess umfangs þess reksturs sem fram fer á þeim afgreiðslustað sem til stendur að loka.

Leggja þarf sjálfstætt mat á hverja beiðni um lokun póstafrgreiðslna, með hliðsjón af þessum skilyrðum. Verður nú gerð grein fyrir afstöðu PFS að því er varðar lokun póstafrgreiðslunnar í Garði.

2.

Atriði sem koma til skoðunar

2.1

Fjöldi íbúa á því svæði sem afgreiðslustaðnum er ætlað að þjóna og stærð svæðisins, sbr. 1. og 2. tölul. 1. mgr. 5. gr. reglnanna

Fyrsta atriðið sem líta ber til er fjöldi íbúa á því svæði sem um ræðir. Samkvæmt upplýsingum frá Íslandspósti eru 564 heimili og 14 fyrirtæki í Sandgerði og samkvæmt Hagstofu Íslands er fjöldi íbúa í Sandgerði 1571. Í umsögn sveitarfélagsins kom fram að fjöldi íbúa í Sandgerði væri um 1.600. Þjónustusvæði póstafrgreiðslunnar er fyrst og fremst sveitarfélagið Sandgerðisbær.

Í erindi Íslandspósts er vísað til þess að um sömu úrlausn sé að ræða og á 15 öðrum stöðum á landinu m.a. Flúðum, Stokkseyri, Hellisandi, Stöðvarfirði og Flateyri. Afgreiðslustaður Íslandspósts á Hellisandi þjónaði 185 heimilum og 25 fyrirtækjum, sbr. ákvörðun PFS nr. 15/2009, á Stokkseyri þjónaði afgreiðslustaður fyrirtækisins 170 heimilum og 10 fyrirtækjum,

sbr. ákvörðun PFS nr. 24/2007, sjá einnig ákvarðanir PFS nr. 10 og 11 frá árinu 2011, ákvörðun PFS nr. 27 og 28 frá árinu 2013 og ákvörðun 12/2014

Úrskurðarnefnd fjarskipta- og póstmála hefur einnig í tveimur úrskurðum fjallað um sambærilegar breytingar á þjónustustigi, sbr. úrskurðir nefndarinnar nr. 3/2007 og 7/2008. Í úrskurði nefndarinnar nr. 7/2008, þar sem fjallað var um hliðstæðar breytingar og hér er lagt til að gert verði á þjónustu Íslandspóstis í Sandgerðisbæ komst nefndin svo að orði:

„Með þeim breytingum sem Íslandspóstur hf. boðaði við pósthjónustu á Laugum verður ekki séð að Íslandspóstur hf. standi ekki lengur við þessar skyldur. Landpósturinn mun taka á móti póstsendingum á ferðum sínum og er því þessi þjónusta síst óaðgengilegri flestum neytendum en áður. Þjónustustig gagnvart íbúum Lauga er það sama og það sem flestir íbúar utan þéttbýliskjarna njóta.“

Þó að fjöldi heimila í Sandgerði, sé nokkuð meiri en í ofangreindum ákvörðunum og úrskurði úrskurðarnefndar verður ekki talið að fjöldi heimila sé það mikill að það geti réttlæt rekstur sérstakrar póstafréttisla á staðnum. Horfir PFS þá einnig til umfangs rekstursins, sem og þeirrar staðreyndar að tiltölulega stutt er í aðrar póstafréttislar sem ÍSP rekur t.d. í Reykjanesbæ. Þá liggur einnig fyrir að íbúar staðarins munu eftir sem áður hafa aðgang að afgreiðslustað eftir breytingarnar þó að hann verði ekki lengur á fyrirfram skilgreindum stað heldur í formi svokallaðs póstbils, þar sem hægt verður að sinna allri almennri þjónustu eins og verið hefur. Almenn á því ekki að koma til þess að íbúar þurfi að sækja þjónustu yfir í önnur sveitarfélög. Ekki ætti því að koma til þess að þessi breyting á þjónustuháttum sem fyrirhuguð er hafi í för með sér skerðingu á lífskjörum íbúa eða takmörkun á þjónustu við atvinnustarfsemi í sveitarfélaginu eins og Sandgerðisbær heldur fram. Jafnframt liggur fyrir yfirlýsing frá Íslandspósti að ef umsvif muni aukast á staðnum og/eða að afhendingarhlutfall verði slakt þá væri auðvelt að auka þjónustu við íbúa með því að keyra út sendingar á kvöldin. Samkvæmt þessu þá mun fyrirtækið bregðast við með beinum hætti ef þjónusta Póstbilsins verður ekki fullnægjandi.

2.2.

Möguleiki íbúa á að sækja þjónustu annað og samgöngur á svæðinu, sbr. 3 og 4 tölul. 1. mgr. 5. gr. reglnanna.

Í erindi Íslandspóstis kemur fram undir þessum lið að dreifing verði í höndum póstbils/bílstjóra og að allar sendingar muni fara frá Keflavík (Reykjanesbæ). Þessi aðili muni koma til með að heimsækja öll heimili og fyrirtæki og jafnframt verði hægt að póstleggja hjá honum sem og að panta þjónustu/viðkomu í síma á viðverutíma starfsmanns.

Af ofangreindu verður ekki ráðið annað en að starfsmaður fyrirtækisins fari á hvert heimili og beri út póst ásamt því að taka við póstsendingum sem íbúar í Sandgerði þurfa að senda frá sér. Einnig kemur fram að einstaklingar og fyrirtæki geti haft samband við viðkomandi starfsmann og pantað þjónustu á viðverutíma starfsmanns. Þessi yfirlýsing verður ekki skilin öðruvísi en hægt sé að mæla sér mót við starfsmanninn á heimili sem og vinnustað og afhenda þær póstsendingar sem viðkomandi þarf að koma í póst. Ekki ætti því að koma til þess að íbúar í Sandgerði þyrftu að sækja þjónustu út fyrir byggðarlagið. Jafnframt liggur fyrir yfirlýsing um að auðvelt sé að auka þjónustuna ef á þarf að halda, sbr. hér áður.

Að mati PFS er ekki ástæða til að fjalla sérstaklega um samgöngur á svæðinu.

2.3.

Fjöldi afgreiðslna á ári, sbr. 5. tölul. 1. mgr. 5. gr. reglnanna.

Samkvæmt upplýsingum frá Íslandspósti er meðalfjöldi skráðra afgreiðslna um 20 á dag um 90% af þeim eru afhendingar og 10% póstagningar.

Að mati PFS gefa umræddar tölur um fjölda afgreiðslna ekki tilefni til að ætla að nauðsynlegt sé að halda rekstrinum áfram í óbreyttri mynd. Er þá einkum horft til þess að í raun eru það einungis hinnar svokölluðu skráðu sendingar sem kalla á það að starfsmaður ÍSP og viðskiptavinur hittist til að fylla út nauðsynleg fylgigögn. Öllum almennum bréfum verður hægt að koma í póstkassa sem staðsettur verður í Sandgerði, en gert er ráð fyrir að hægt verði að kaupa frímerki á staðnum.

Með erindi Íslandspóst fylgdi samanburður á notkun íbúa á nokkrum stöðum á landinu, en fyrirtækið óskaði eftir að tölulegar upplýsingar úr þessum samanburði skyldu njóta trúnaðar. Af þessum samanburði verður dregin sú almenna ályktun að eftir því sem nálægðin við höfuðborgarsvæðið er meira, því minna nota íbúar viðkomandi byggðarkjarna þá þjónustu sem Íslandspóstur býður upp. Heildarfjöldi afhentra og skráðra sendinga í Sandgerði á hvern íbúa er þannig t.d. rúmlega helmingi minni en á Skagaströnd svo dæmi sé tekið.

2.4.

Annað sem getur haft áhrif á möguleika íbúa á að sækja pósthjónustu sem fellur undir alþjónustu.

Eins og fram hefur komið hyggst Íslandspóstur í stað hefðbundins afgreiðslustaðar, reka pósthól með bréfbæra/bílstjóra og ná í sendingar heim til einstaklinga og/eða fyrirtækja, þ.e. sambærilega þjónustu og fyrirtækið hefur boðið upp á í dreifbýli um áratugaskeið og nú hin síðari ár í minni bæjarfélögum eftir að rekstri hefðbundins afgreiðslustaðar hefur verið hætt.

Auk þess mun áfram verða staðsettur póstkassi í Sandgerði þar sem hægt verður að pósthleggia bréf í, en aðgangur að póstkassa er innifalinn í skilgreiningu á afgreiðslustað samkvæmt lögum um pósthjónustu.

Með vísun til þess sem fram kemur hjá Íslandspósti um tilhögun þjónustu sem og fjölda afgreiðslna verður ekki séð að knýjandi þörf sé á því að reka afgreiðslustað í Sandgerði með sambærilegum hætti og verið hefur hingað til.

Þá er rétt að taka fram, að lög og reglur á sviði pósthjónustu setja ekki neinar þær hömlur á Íslandspósts, að óheimilt sé að hagræða í rekstri fyrirtækisins. Þvert á móti er það eitt af markmiðum laganna að pósthjónusta sé rekin með hagkvæmum hætti, sbr. 1. gr. laga um pósthjónustu. Miðað við þau umsvif sem eru á núverandi afgreiðslu í Sandgerði verður að telja að lokun póstaafgreiðslunnar sé einnig réttlætunleg út frá hagkvæmissjónarmiðum enda stendur íbúum til boða að hafa beint samband við þann starfsmann fyrirtækisins sem sinnir þjónustunni og mæla sér mót við hann á heimili eða vinnustað.

Engar kröfur hvíla á Íslandspósti þess efnis að skylt sé að reka afgreiðslustað í öllum sveitarfélögum landsins, eins og skilja mæti athugasemdir Sandgerðisbæjar né skiptir það máli við það mat á því hvort þjónusta Íslandspósts sé nægjanleg að alþjóðlegur flugvöllur sé í sveitarfélaginu.

3.

Lágmarkskröfur um gæði þjónustu

Auk ofangreindra viðmiða sem taka ber tillit til við mat á því hvort heimila megi lokun póstafréiðslustaða, ber m.a. að virða kröfur um gæði pósthjónustu. Samkvæmt 1. mgr. 6. gr. laga nr. 19/2002 um pósthjónustu skal íslenska ríkið tryggja öllum landsmönnum á jafnræðisgrundvelli aðgang að ákveðnum þáttum pósthjónustu, alþjónustu, með ákveðnum gæðum og á viðráðanlegu verði. Aðgangur að póstafréiðslur er einn af þeim þáttum sem falla undir alþjónustu, sem og afhending tiltekinna sendinga, t.d. ábyrgðarsendingar, tryggðar sendingar og böggjar upp að 20 kg., sbr. 3. mgr. 6. gr. laganna, sbr. einnig 5. gr. reglugerðar nr. 364/2003 um alþjónustu og framkvæmd pósthjónustu. Af gögnum málsins verður ekki séð að Íslandspóstur muni ekki afhenda þessar sendingar þó að afhending þeirra muni ekki lengur fara fram í gegnum hefðbundna póstafréiðslu heldur með heimakstri á viðkomandi heimilisfang.

Þá er kveðið á um það í 11. gr. laganna að Póst- og fjarskiptastofnun beri að tryggja við val á rekstrarleyfishafa til þess að fara með einkarétt ríkisins, að veitt verði fullnægjandi þjónusta um allt land, auk þess sem í 22. gr. er laganna er áskilin krafa um gæði alþjónustu. Í alþjónustureglugerðinni eru tilgreindar þjónustu- og gæðakröfur varðandi útburð og opnunartíma afgreiðslustaða. Í 12. gr. reglugerðarinnar kemur fram að opnunartími afgreiðslustaða skuli taka mið af almennum opnunartíma samsvarandi þjónustu, en við mat á því hvað telst hæfilegur opnunartími má einnig taka mið af fjölda íbúa á því svæði sem afgreiðslustaðurinn þjónar sem og stærð svæðisins sem um ræðir.

Að mati PFS munu þær breytingar sem Íslandspóstur leggur til á þjónustu fyrirtækisins í Sandgerði ekki hafa áhrif á ofangreindar lágmarkskröfur um gæði þjónustu.

4.

Samantekt

Ein megin skylda Íslandspóst er að afhenda bréf og böggla til skráðs viðtakanda sem og að móttaka bréf og böggla til pósthæðferðar frá viðskiptavinum sínum. Engin breyting er boðuð af hálfu Íslandspósts varðandi útburð póstsendinga á svæðinu. Breytingin felst eingöngu í þeim þætti starfseminnar er varðar móttöku sendinga á sérstökum afgreiðslustað. Með þeim breytingum sem Íslandspóstur hefur boðað með lokun afgreiðslustadans í Sandgerði, verður ekki séð að fyrirtækið standi ekki lengur við þessar skyldur. Bréfberi/bílstjóri mun nú taka á móti póstsendingum frá íbúum og fyrirtækjum í Sandgerði með sama hætti og hann hefur gert hjá íbúum utan þéttbýlis um áráðir og nú í seinni tíð á minni þéttbýliskjörnum víðs vegar um landið, s.s. Eyrarbakka, Stokkseyri og Stöðvarfirði svo einhverjir staðir séu nefndir. Ekki verður annað séð en að eina hugsanlega óhagræðið sem í þessu felst sé að ekki er lengur afgreiðslustaður með fyrirfram skilgreindum opnunartíma. Á móti kemur að íbúar geta hringt í bréfbera/bílstjóra og pantað þjónustu á viðverutíma starfsmannsins eins og segir í skýringum með breytingunum. Póstkassi verður í Sandgerði og í hann verður áfram hægt að koma almennum bréfum til skila sem bera með sér að burðargjöld hafi verið greidd. En aðgangur að póstkassa er hluti af skilgreiningu á hugtakinu afgreiðslustað samkvæmt lögum um pósthjónustu. Að mati Póst- og fjarskiptastofnunar eru þær breytingar sem boðaðar eru á þjónustuháttum til þess fallnar að minnka þörfina fyrir að reka hefðbundinn afgreiðslustað í Sandgerði. Tölur um fjölda afgreiðslna á staðnum benda einnig til þess að notkun afgreiðslustadans hafi ekki verið í því mæli að það geti réttlæt nauðsyn þess að hann sé rekinn áfram í óbreyttri mynd, en ekkert er fram komið sem gefur tilefni til að vefengja umræddar tölur. Einnig liggur fyrir yfirlýsing Íslandspósts að ef umsvif á staðnum aukast muni vera auðvelt að bregðast við því með aukinni þjónustu.

Jafnframt er það mat stofnunarinnar að sú þjónusta sem Íslandspóstur hyggst bjóða íbúum í Sandgerði fullnægi gæðakröfum laga um pósthjónustu nr. 19/2002, sem og þeim skyldum sem hvíla á fyrirtækinu sem alþjónustuveitanda.

Að öllu framangreindu virtu þá er það niðurstaða Póst- og fjarskiptastofnunar að Íslandspósti skuli heimilt að loka afgreiðslustað fyrirtækisins í Sandgerði, en samkvæmt erindi fyrirtækisins er gert ráð fyrir að lokunin komi til framkvæmda þann 1. janúar 2015. Hvað varðar mögulega dagsetningu um lokun afgreiðslunnar vill Póst- og fjarskiptastofnun áréttta að tilkynna ber um lokun afgreiðslu með a.m.k. 3 mánaða fyrirvara, sbr. 5. mgr. 5. gr. reglna nr. 504/2003.

Ákvörðunarorð

Póst- og fjarskiptastofnun samþykkir beiðni Íslandspósts hf., dags. 16. október 2014, og heimilar fyrirtækinu að loka póstafrgiðslu fyrirtækisins í Sandgerði.

Ákvörðun þessi er kæránleg til úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála, sbr. 13. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun. Kæran skal berast úrskurðarnefnd innan fjögurra vikna frá því viðkomandi var kunnugt um ákvörðun Póst- og fjarskiptastofnunar. Um kostnað vegna málskots fer samkvæmt 5. mgr. 13. gr. sömu laga, auk þess sem greiða ber sérstakt málskotsgjald að upphæð kr. 150.000, skv. 6. gr. reglugerðar nr. 39/2009 um úrskurðarnefnd fjarskipta- og póstmála.

Reykjavík, 27. nóvember 2014

Hrafnkell V. Gíslason

Friðrik Pétursson